

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-10-19
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 18103-12
 Enhet 15

SÖKANDE

AudicomPendax AB, 556215-1588
 Box 2014
 128 21 Skarpnäck

Ombud: Advokat Pontus Scherp och advokat Björn Tude
 Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
 Box 5747
 114 87 Stockholm

MOTPART

Kammarkollegiet
 Box 2218
 103 15 Stockholm

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig
 upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår AudicomPendax AB:s ansökan om ingripande
 enligt LOU.

KONKURRENSVERKET	
2012 -11- 0 7	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 284088

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

BAKGRUND

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) har genomfört en öppen upphandling avseende ramavtal för audiovisuella produkter (AV-produkter) dnr. 96-98-2011. Upphandlingen omfattar samtliga myndigheter i Sverige samt de kommuner och landsting som anslutit sig till upphandlingen. Av tilldelningsbeslut avsänt den 20 augusti 2012 framgår att Kammarkollegiet har beslutat att anta anbud från andra anbudsgivare än AudicomPendax AB (bolaget).

YRKANDEN

Bolaget yrkar i första hand att upphandlingen rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs, varvid bolagets anbud beaktas vid utvärderingen. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om.

Kammarkollegiet bestrider bifall till ansökan.

GRUNDER OCH SAKOMSTÄNDIGHETER

Bolaget anför till stöd för sin talan bl.a. följande.

Krav avseende tidigare referensuppdrag

Enligt utvärderingsrapporten har Kammarkollegiet funnit att referensuppdrag 1 har ett startdatum som är äldre än tre år räknat från sista dag för inlämnande av anbud. Det är förvisso så att sista dag för att lämna anbud var den 7 maj 2012 och att den 30 januari 2008 därmed ligger längre bak i tiden än tre år. Den 30 januari 2008 är emellertid en uppenbar felskrivning. Det framgår tydligt av uppdragsbeskrivningen och uppgiften står i strid med övriga uppgifter i referensuppdraget.

Av uppdragsbeskrivningen framgår att referensuppdraget avser löpande leverenser enligt ett ramavtal till TeliaSonera. Eftersom det är fråga om ett ramavtal startar sålunda nya uppdrag i samband med att TeliaSonera gör avrop från ramavtalet. Av uppdragsbeskrivningen framgår också att avrop enligt ramavtalet har gjorts löpande under ett flertal år. Vidare anges att uppdraget pågick till och med den 30 maj 2010. Det framgår tydligt att bolaget har haft uppdrag och påbörjat nya uppdrag för TeliaSonera under den senaste treårsperioden. Bolaget har vidare svarat "ja" på frågan om bolaget accepterar ska-kraven avseende referenser, bilaga 1. Ska-kravet avseende referenser är därmed uppfyllt. Att förkasta bolagets anbud strider mot likabehandlingsprincipen.

För det fall förvaltningsrätten inte skulle finna att bolaget uppfyller ska-kravet avseende referensuppdrag 1 gör bolaget gällande att Kammarkollegiet brutit mot LOU genom att inte begära förtydligande av uppgifterna avseende starttidpunkten för uppdraget.

Som framgår av uppdragsbeskrivningen har aktuellt uppdrag utförts under de senaste tre åren, även om det finns en viss motstridighet i angivelsen av 30 januari 2008 som datum för påbörjande av uppdraget. För de fall Kammarkollegiet på grund av motstridigheten uppfattat det som oklart om uppdraget påbörjats under den senaste treårsperioden är Kammarkollegiet skyldig att klargöra detta genom att begära förtydligande eller rättelse enligt 9 kap. 8 § LOU. Genom att inte begära förtydligande eller rättelse av bolaget har inte konkurrensen tillvaratagits och 1 kap. 9 § LOU har åsidosatts. Att ändra en felskrivning av ett datum utgör inte tillförande av nya uppgifter utan ett förtydligande eller en rättelse av redan lämnad uppgift, vilket är tillåtet enligt LOU. Grund för att förordna om rättelse föreligger i enlighet med bolagets yrkande.

Ska-kravet avser vidare bevis om teknisk kapacitet. Enligt 11 kap. 10 § LOU ska, om den upphandlande myndigheten ställt krav på en leverantörs tekniska kapacitet, denna kontrolleras och bedömas enligt 11 och 12 §§ i samma kapitel. Bedömningen och kontrollen ska ske mot 11 kap. 11 § LOU. Beviskatalogen i 11 kap. 11 § LOU är uttömmande. En upphandlande myndighet får inte begära in andra handlingar än de som anges i den bestämmelsen, se t.ex. prop. 2006/2007:128 s 399 f.

Det nu aktuella kravet avser referensuppdrag. Referensuppdrag är ett bevismedel som får användas enligt 11 kap. 11 § LOU andra stycket 2. Enligt den bestämmelsen får den tekniska kapaciteten styrkas ”genom en förteckning av de viktigaste varuleveranser eller tjänster som utförts under de tre senaste åren, varvid ska framgå värde och tidpunkt samt huruvida det varit fråga om privata eller offentliga mottagare”. Bevisningen ska alltså avse tjänster som utförts under de tre senaste åren. Bestämmelsen uppställer inget sådant krav som anges i punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget om att uppdrags slutdatum inte ska vara äldre än tre år räknat från sista dag för inlämnande av anbud. Den begärda bevisningen avviker således från den uttömmande listan i 11 kap. 11 § LOU. Ska-kravet strider mot 11 kap. 10 och 11 §§ LOU. Eftersom felet är hänförligt till förfrågningsunderlaget föreligger skäl att förordna att upphandlingen ska göras om.

Enligt 11 kap. 2 § LOU och av proportionalitetsprincipen följer att anbudsgivares tekniska och yrkesmässiga kapacitet ska ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta. Kraven får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att genomföra kontraktet.

Referensuppdragen avser enligt punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget att styrka anbudsgivarens förmåga att utföra uppdrag inom upphandlingsområdet. För den bedömningen är det irrelevant när

uppdraget påbörjades. Det som bör vara av betydelse ur bevishänseende är när uppdraget utfördes. Om referensuppdraget avslutades för en lång tid sedan kan uppdraget ha begränsat bevisvärde för förmågan idag, vilket motiverar bestämmelsen i 11 kap. 11 § LOU andra stycket 2 att uppdraget ska utförts under de senaste tre åren. Att ställa krav på att uppdraget ska ha påbörjats vid någon viss tid kan rimligen inte ha någon betydelse för bedömningen av anbudsgivarens tekniska kapacitet idag.

Kravet i punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget strider mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § och 11 kap. 2 § LOU samt mot proportionalitetsprincipen. Eftersom felet är hänförligt till förfrågningsunderlaget föreligger grund för att upphandlingen ska göras om.

Utvärderingsmodellen

Den i upphandlingen valda tilldelningsgrunden är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt 12 kap. 1 § LOU. Utvärderingsmodellen har inte innefattat pris som tilldelningsgrund. En sådan modell, där priset inte utgör ett tilldelningskriterium, kan inte vara ägnad att välja ut det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Även om andra kriterier än rent ekonomiska får beaktas vid utvärderingen, är det en förutsättning för valet av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet att även priset beaktas.

Att pris måste ingå som ett av flera tilldelningskriterier framgår också av beaktandesats 46 till direktiv 2004/18/EG. Där framgår att utvärderingen ska ske för att fastställa vilket som har det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris. Om priset inte beaktas vid utvärderingen kan något sådant förhållande inte fastställas. Eftersom felet är hänförligt till förfrågningsunderlaget föreligger grund för att upphandlingen ska göras om.

Kammarkollegiet anför till stöd för sin inställning bl.a. följande.

Krav avseende tidigare referensuppdrag

I punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivarna ska inkomma med tre referenser. Kammarkollegiet har med all önskvärd tydlighet angivit att uppdragens startdatum inte får vara äldre än tre år räknat från sista dag för inlämnande av anbud. Bolaget har redovisat tre referenser och bevisligen klarat kraven i två av dessa referensuppdrag vilket innebär att bolaget förstått kravet korrekt. Med anledning av att sista dag för att inkomma med anbud var den 7 maj 2012 får inte referensuppdragen ha påbörjats senare än den 7 maj 2009. Bolaget har i sitt anbud angett att uppdraget påbörjades den 30 januari 2008. Av anbudsgivarens egen information framgår det således att kravet inte är uppfyllt.

Att avrop har gjorts löpande är inte relevant då ska-kravet gäller ett visst avgränsat uppdrag och anbudsgivaren ska inkomma med en referensbilaga gällande det specifika uppdraget. Om uppdraget baseras på ett ramavtal eller inte är i sammanhanget inte relevant. Likt vad som framgår av förfrågningsunderlaget kan uppdraget vara en del av ett större åtagande, t.ex. inom ramen för ett ramavtal. Uppdraget får dock inte vara äldre än tre år räknat från sista anbudsdag. Eftersom bolaget anger att uppdraget påbörjades den 30 januari 2008, ostridigt längre tillbaka än tre år, uppfylls inte uppställt krav. Kammarkollegiets uppgift är inte att tolka anbudet då det skulle kunna strida mot likabehandlingsprincipen eftersom anbudsgivaren har uteslutits. Kammarkollegiet kan inte verifiera att referensuppdraget uppfyller kraven på innehåll enligt punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget.

Hur verifiering och bedömning av krav sker har tydligt angivits i punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget. Att uppdraget inte får vara äldre än tre år

från sista anbudsdag är ett ska-krav. Konskevensen av att inte uppfylla ett ska-krav är att anbudet enligt LOU och de grundläggande principerna ska förkastas.

Bolaget gör gällande att det aktuella datumet är en uppenbar felskrivning och att Kammarkollegiet borde ha insett det och gett bolaget möjlighet att rätta eller förtydliga den påstådda felskrivningen. En upphandlande myndighet kan enligt 9 kap. 8 § LOU tillåta att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning. Myndigheten har även rätt att begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegräsning.

Uppgiften är inte uppenbart felaktig och Kammarkollegiet ställer sig frågande till på vilka grunder man borde ha insett att det av bolaget angivna datumet var felaktigt. För att en uppgift ska anses vara en uppenbar felskrivning ska den för var och en som läser uppgiften framstå som fel. Det måste således vara alldeles uppenbart för den som läser uppgiften att uppgiften är felaktig. Skulle bolaget t.ex. angett att uppdraget utfördes 1909 eller 1809 skulle frågan avseende uppenbar felskrivning ha aktualiserats. Vad avser aktuellt datum, 2008-01-30, föranleder det inte en uppenbar felskrivning i LOU:s mening. I det hänseende bolaget hade angivit datum på två ställen i anbudet hade bedömningen kunnat vara en annan, då informationen fanns i det ursprungliga anbudet. Det är vidare den upphandlande myndigheten som avgör om en anbudsgivare får rätta en uppenbar felskrivning eller komplettera en uppgift. En anbudsgivare kan inte på eget initiativ påkalla att rättelse eller komplettering av anbud ska ske.

Då datumet inte är en uppenbar felskrivning har det inte funnits grund för att tillåta bolaget att ändra datumet. Om bolaget tillåtits att ändra datumet hade det varit fråga om en komplettering. Bolaget påstår själva att de

skulle ha ändrat datumet. En anbudsgivares komplettering får inte innebära att anbudsgivaren tillåts inkomma med nya uppgifter. Alla anbudsgivare har behandlats och bedömts lika då Kammarkollegiet strikt utgått från uppställda krav.

Det är proportionerligt att tidsbegränsa uppdraget bakåt i tiden för att på ett tillförlitligt sätt kunna säkerställa att bolaget har efterfrågad leveranskapacitet. Ur Kammarkollegiets synvinkel är kravet på tre år ett rimligt ställt krav, främst med anledning av den snabba teknikutvecklingen av produkter och kompetens inom det aktuella området. Det är proportionerligt att kräva att ett referensuppdrag är begränsat bakåt i tiden då det annars föreligger risk för att uppdraget är inaktuellt. Kravet är vidare proportionerligt med tanke på att anbudsgivare har full frihet att kontraktera underleverantörer och offerera uppdrag som utförts av underleverantörerna i syfte att uppfylla ställda krav.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid,

miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 16 kap. 6 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter sökanden anført, av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt även om den upphandlande myndigheten följt övriga bestämmelser i LOU. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut.

Den upphandlande myndigheten får inte göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits i underlaget och har därför en skyldighet att från utvärderingen utesluta leverantörer vars anbud inte uppfyller ett eller flera s.k. ska-krav. Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får dock godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget

för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbudena.
Likabehandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet.

Krav avseende tidigare referensuppdrag

I punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget anges att referensuppdragens startdatum inte ska vara äldre än tre år räknat från sista dag för inlämnande av anbud. Sista dag för inlämnande av anbud var den 7 maj 2012 vilket medför att uppdragen inte får ha påbörjats senare än den 7 maj 2009. Bolaget har i sitt anbud uppgivit att referensuppdrag 1 påbörjades den 30 januari 2008. Förvaltningsrätten kan därmed konstatera att bolagets anbud inte uppfyller ställt ska-krav.

Bolaget har även anfört att angivet startdatum, 2008-01-30, för ett av referensuppdragen är ett uppenbart skrivfel. Av 9 kap. 8 § LOU framgår att upphandlande myndighet får tillåta rättelse av en uppenbar felskrivning. Myndigheten får också under vissa förutsättningar begära förtydligande eller komplettering av en anbudsansökan. För att en uppgift ska anses vara en uppenbar felskrivning ska den för var och en som läser uppgiften framstå som fel. Det måste således vara uppenbart för den som läser uppgiften att uppgiften är felaktig. Av bestämmelsens ordalydelse framgår att upphandlande myndighet inte är skyldig att tillåta rättelse eller begära förtydligande och komplettering. Förvaltningsrätten finner att den uppgift bolaget lämnat i sitt anbud angående referensuppdrag 1 inte kan anses röra sig om en uppenbar felskrivning. Kammarkollegiet har därmed agerat korrekt genom att inte tillåta bolaget att ändra datumet. Vad bolaget har anfört avseende att uppdraget är ett ramavtal, och att avrop sker från detta, medför ingen annan bedömning.

Bolaget har vidare anfört att det i upphandlingen uppställda kravet på referenser står i strid med 11 kap. 11 § LOU. Enligt bolaget är det inte är

tillåtet att uppställa krav på att referensuppdragens startdatum inte får vara äldre än tre år. Bolaget har även gjort gällande att det uppställda kravet är oproportionerligt.

Syftet med 11 kap. 11 § LOU är att upphandlande myndigheter ska kunna försäkra sig om att de leverantörer som lämnat anbud har kapacitet att utföra uppdraget innan anbuden utvärderas. För att tillgodose lagens huvudsyfte att främja konkurrensen, har dock de sätt på vilka teknisk kapacitet kan styrkas begränsats genom att uppräkningslistan i 11 kap. 11 § LOU. I RÅ 2002 ref. 50 har Högsta förvaltningsdomstolen bl.a. uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så pass klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformat får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när. Med hänsyn härtill anser förvaltningsrätten att kravet i punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget inte kan anses oförenligt med 11 kap. 11 § andra stycket 2 LOU på så sätt att det finns skäl att för att upphandlingen ska göras om.

Förvaltningsrätten har här efter att ta ställning till om kravet avseende referensuppdrag kan anses vara oproportionerligt och därmed stå i strid med 1 kap. 9 § LOU. Av EU-domstolens praxis följer att bedömningen av om proportionalitetsprincipen åsidosatts ska utföras som en "strukturerad avvägning" mellan motstående intressen i tre steg. Till en början bedöms om åtgärden i fråga är lämplig och effektiv för att åstadkomma det uppgivna syftet. Därefter bedöms om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträlvade syftet, så tillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. Slutligen bedöms huruvida den negativa effekten som åtgärden medför, på det intresse eller den rättighet som åtgärden inskränker, är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträlvade syftet. Det

är den upphandlande myndigheten som ska visa att åtgärden, i detta fall kvalificeringskravet, är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet.

Kammarkollegiet har anfört att det är proportionerligt att tidsbegränsa referensuppdragen bakåt i tiden för att på ett tillförlitligt sätt kunna säkerställa att bolaget har efterfrågad leveranskapacitet. Kammarkollegiet har vidare anfört att kravet på tre år som sådant är nödvändigt för att kunna förvissa sig om tillräcklig teknisk kapacitet med anledning av den snabba utveckling som sker inom det aktuella området. Kravet är vidare proportionerligt då anbudsgivare får kontraktera underleverantörer och offerera uppdrag som utförts av underleverantörerna.

Förvaltningsrätten finner det visat att det uppställda kravet avseende tidigare referensuppdrag, såsom det uppställts i upphandlingen, varit nödvändigt för att Kammarkollegiet ska kunna förvissa sig om tillräcklig teknisk kapacitet. Det aktuella kravet anses därmed inte stå i strid med proportionalitetsprincipen och 1 kap. 9 § LOU.

Sammanfattningsvis saknas det således skäl för ingripande enligt LOU på de av bolaget ovan anförda grunderna.

Utvärderingsmodellen

Av den aktuella upphandlingens förfrågningsunderlag framgår att Kammarkollegiet avsett att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt utvärderingskriterierna produkter (65 poäng) och tjänster (35 poäng). Vidare framgår att Kammarkollegiet tillämpat en s.k. absolut utvärderingsmodell vilket innebär att anbuderna vid utvärderingen inte sätts i relation till varandra, dvs. att respektive anbud utvärderas helt oberoende av andra anbud.

Av 12 kap. 1 § LOU framgår att bedömningen av vilket anbud som är det mest fördelaktiga ska göras ur den upphandlande myndighetens synvinkel. Enligt EU-domstolens praxis har de upphandlande myndigheterna vid tilldelningskriteriet det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet frihet att välja vilka kriterier som ska värderas. Detta gäller under förutsättning att den upphandlande myndigheten inte får en obegränsad valfrihet och att i kap. 9 § LOU och de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna iakttas.

I RÅ 2002 ref. 50 har Högsta förvaltningsdomstolen bl.a. uttalat att en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga antas. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Bolaget gör gällande att en utvärdering enligt tilldelningsgrunden det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet måste fastställa vilket anbud som har det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris. Till stöd för detta hänvisar bolaget till beaktandesats 46 i direktiv 2004/18/EG.

Som framgått ovan har en upphandlande myndighet stor frihet att välja utvärderingsmodell. Förvaltningsrätten anser att Kammarkollegiets utvärderingsmodell, de valda utvärderingskriterierna samt de uppsatta kravgränserna är tillräckligt tydligt presenterade i förfrågningsunderlaget och att eventuella anbudsgivare har getts möjlighet att lämna konkurrenskraftiga anbud i upphandlingen. Några omständigheter som tyder på att tillämpningen av kriterierna skett utan iakttagande av de grundläggande principerna har inte framkommit. Upphandlingen rör vidare ramavtal, kontrakt kommer att tecknas först efter avrop från ramavtalet. I

punkt 2.4 i förfrågningsunderlaget framgår att t.ex. pris beaktas vid avrop från ramavtalet. Den omständigheten att pris beaktas först vid avrop från ramavtalet medför dock inte att Kammarkollegiet får anses ha brutit mot någon bestämmelse i LOU, eller att de gemenskapsrättsliga bestämmelserna har trätts för när. Skäl för ingripande enligt LOU saknas därmed på den av bolaget angivna grunden.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att bolaget inte har visat att förutsättningar för ingripande enligt LOU föreligger. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Susanne Bagge

Rådman

Föredragande har varit Anna Brantberger.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU